GODZIENNA

Gazeta Krakowska

Ner 75. ROK 1833. WTOREK 19 MARCA.

Pismo to wychodzi codzień oprócz świąt uroczystych, o god. 10 przed południem w drukarni ST. GIESZKOWSKIEGO.

PRENUMERATA
Kwartalna.......złp. 12
Miesięczna...... „ 5
Za donie:od wier: gr: 15

OBSERWACYE METROLOGICZNE
Barometr dla lepszego porównania zredukowany na 0° Reaumiura.

Dzien godzina	Barometr na 0° R.	Therm:	Hogrometr	Wiatr	Stan Atmosf.	UWAGI.
7	27 1, 772	-- 1,0	-- 2,0	Wschoni słaby	Pochmurno	Mgła.
16. 12	„ 2, 265	+ 6,2	0,0	„ „	„	
3	„ 2, 010	+ 8,4	+ 1,8	„ „	„	
9	„ 2, 465	+ 3,2	-- 1,8	„ „	Pogoda	

Cześć Urzędowa.

POLSKA.

Warszawa 14 *Marca.*

Wskutku woli Naywyższéy, Towarzystwo Królewskie Warszawskie Przyjaciol Nauk, ma bydź uważane za nieistniejące.

W Warszawie dnia 6 Marca 1833 roku.

Dyrektor Główny Prezydujący w Kommissyi Rządowéy Spraw Wewnętrz: Duchownych i Oświecenia Publiczn:
Hrabia *Strogonów.*
W Zastępstwie Rsdcy Stanu,
Czlonek Kommissyi *Linde.*
Za Sekretarza Jlnego: *Deszert.*

Cześć Nieurzędowa.

PRUSSY

Berlin 12 *Marca.*

Wedle naynowszych wiadomości z Królewca pod d. 8 b. m. wybuchła tam choroba zwana Grippa, (podobno tak zwany Krup czyli zapalenie krtani.) — Wiele osób na nię już właśnie zapadło. Lekarze zdają się jeszcze bydź niepewni w leczeniu jey. Ponieważ choroba ta zaczyna się od kaszlu, kataru, bolenia szyi i piersi, zapisywali więc tylko lekarstwa na uśmierzenie bólu w piersiach.

FRANCYA

Paryż 4 *Marca.*

Dziennik *Temps* donosi, że osoby otaczające xiężnę Berry i jey lekarze, dawno domyślali się o jey stanie ciężarnym, lecz ona zawsze tak starannie się ubierała, że niemożna było żadney o tém powziąść pewności. Jenerał Bugeaud odwiedzał często xiężnę, która (w brew twierdzeniu karolistowskich dzienników,) w cale się przeciw niemu nieuskarżała, aby jey w czemkolwiek ubliżał, raczey postępowanie jego było dla niey ze wszech miar uymującém. Pewnego dnia znaydował się u xiężny z Panią Hautefort, gdy przypadkowa okoliczność stan jey zdradziła. Rumieniec okrył jey lica, łzy stanęły w jey oku, — powstała nagle i wyszła prędko z pokoju.— Zostawiony sam na sam z Panią Hautefost, zaczął nalegać na nię pytaniami, lecz mu dała za całą odpowiedź, że dotąd nie ma sobie nic objawionego,— radziła mu

jednak aby poszedł z nią do pokoju xiężny. Gdy tam wszedł, — spotkała go nieszczęśliwa temi słowy: *»Jenerale, jestem matką, — wyznaję to przed WPanem.»* — Natenczas officer ten dał xiężnie do zrozumienia, że oświadczenie podobne musi bydź zrobioném na pismie, i tym sposobem nastąpiło umieszczenie w *Monitorze* wiadomego artykułn.— Za potajemnego małżonka wymieniony był pewien włoski xiąże, który miał towarzyszyć xiężnie do Wandei, i zginąć w wiadomym pożarze zamku Penissiere. (*G. H.*)

W dniu 2 b. m. z rana, straconym tu został znany morderca Rogez, który zamordował nieszczęśliwego kassyera Ramus, i głowę jego w pudełku zamkniętą wrzucił do Sekwany. — Zbrodniarz ten mocno był strapiony w dniu swey kary, i tak osłabiony, że go z trudnością wciągnięto na rusztowanie.— Należy tu oddać sprawiedliwość uczuciom honoru w mieszkańcach Paryża, iż zaledwie 200 osób znaydowało się przy exekucyi tego złoczyńcy. (*G. H.*)

Dnia 5 *Marca:* Hrabia Pozzo di Borgo dziś tu jest spodziewany powrotem z Londynu.

Dziennik ministeryalny *Nouvelliste* zawiera urzędowy artykuł, pod względem uczestnictwa Francyi do spraw na Wschodzie. Rozpisawszy się dobitnie, w obronie systematycznego postępowania w tey mierze posła francuzkiego w Stambule, mówi w końcu: »Zresztą nowy poseł francuzki admirał Roussin, tey chwili musiał stanąć w Konstantynopolu. Obecność jego, ani wątpić, nada stanowczy charakter dyplomacyi naszey przy ukończeniu tey ważney sprawy, w którey w nayzupełnieyszém działamy porozumieniu z Angliją.«

Zdaje się że powyższy artykuł umieszczony był na odparcie umieszczonego w *Gazecie Powszechney Niemieckiey* wychodzącey w Augszpurgu listu, jakoby z Konstantynopola pod d. 5 lutego, w którym powiedziane było między innemi: że w obecnym stanie rzeczy na Wschodzie, polityka francuzka znayduje się w sprzeczności z polityką Anglii, którey celem jest działać wspólnie z Rossyą; że Francya przechyla się zupełnie na stronę Mechemeda Alego, i w swoiey stronniczości tak daleko się posuwa, iż nawet zagroziła Porcie, że flotta francuska działać będzie wspólnie z egipską.« — Niewdając się w ocenienie artykułu tey osobliwszey korrespondencyi, dosyć będzie poprzestać na wystawieniu stanu rzeczy w prawdziwem świetle. — Zaledwie nowe postępy Ibrahima baszy w Anatolii, kazały się obawiać pokazania się woysk jego nad brzegami Bosforu, gdy zaraz poseł rossyski uznał za rzecz przyzwoitą powtórzyć Porcie zamiar dania pomocy ze strony swego Dworu, a mianowicie rozkazania flocie rossyjskiey wypłynąć z czarnego morza; zamiar któremu dawniey Francya Anglia i Austrya wcale się nie sprzeciwiały. Poseł francuzki protestował przeciwko temu; groził nawet dywanowi zupełnem oderwaniem się Francyi, albowiem porta przyjęciem takowey ofiary z strony Rossyi, zdawała się w pewnym względzie przyjacielskie usługi ostatnich trzech mocarstw, od razu chcieć uchylić. Gdyby w istocię postęp zwycięzki Ibrahima, zagroził stolicę Sułtana, w tenczas pozostawał prosty sposób oddalenia tego niebezpieczeństwa użyciem części eskadr, jakie trzy mocarstwa (Francya, Anglija i Rossya) na morzu środziemném utrzymują, które zbliżeniem się do Dardanellów, przeszkodziłyby synowi wicekróla przeprawić się do Stambułu. (*G.P.S.*)

Kuryer Europeyski. donosi: »Odbieramy naysmutnieysze wiadomości z Bordeaux donoszące: że xiężna Berry, gdy potajemne jey zamęzcie w *Monitorze* ogłoszone zostało, zapadła w opłakany stan cierpienia, trudny do opisania. Przy odeyściu koryera rozeszła się pogłoska, że mała jest nadzieja, uratowania życia xiężny.»

Marszałek Clauzel, ma jak mówią odebrać na powrót dowództwo w Algierze, z powodu że przeciw administracyi jenerała Sawary, liczne zachodzą skargi. (*G. P. S.*)

Donoszą z Algieru pod dniem 17 lutego, co następuje: W dniu 11 bm. ścięto tu dwóch Arabów, którzy za hersztów powstania w Belidzie oskarżeni byli.— Onegdy, żołnierz z legii cudzoziemskiey, który w grudniu r. z. obdarł jakiegoś Beduina, wyrokiem sądu wojennego na śmierć skazany został. (*G. P. S.*)

ANGLIA

Londyn 5 *Marca.*

W sobotę z rana, JKMość dawał posłuchanie hrabiemu Grey, xięciu Richemond, lordom Palmerston i Hill, tudzież Sir Robert Gordonowi.

Dziennik *Albion* donosi, że we środę miał lord Grey posłuchanie u króla, naktórém, jak mówią, oswiadczyć miał Jego Królewskiey Mości, że tylko jeszcze przez bardzo krótki czas będzie w stanie utrzymać w swoich ręku stér rządu. Wszyscy ministrowie, wyjąwszy lorda kanclerza i P. Stanley, mają także bydź gotowi podać się do uwolnienia. Teraz atoli zdaje się, że wrażenie jakie sprawiła wyborna mowa Sir Roberta Peel w parlamencie, nową ufnością ożywiła hrabiego Grey, iż będzie w stanie, jeszcze niejaki czas urzędować. Lecz jak przyjdą na stół izb parlamentowych, sprawy skarbowe i pobory, lękamy się, że żadne obstawanie członków parlamentu, niebędcie wstanie zasłonić go od upadku.

Słychać że hrabia Pozzo di Borgo, jutro będzie na pożegnaniu u króla i tegoż dnia zaraz odjedzie do Paryża. Xiąże Lieven daje dziś dla hrabiego wieczór pożegnalny. Przeszłey soboty odwiedził hrabia razem z xięciem Lieven posła tureckiego Namik paszę.—

Poseł niderlandzki baron Van Zuylen van Nyewelt tudzież posłowie neapolitański i braziliyski, pracowali wczoray w wydziale spraw zagranicznych z lordem Palmerstonem. (Zatem P. Van Zuylen jeszcze niewyjechał.)

Dziennik *Times* donosi także w dzisieyszym umerze, iż ostatnie udzielenie ze strony gabinetu hagskiego, wznieciło nadzieję na giełdzie rychłego ukończenia sprawy belgiysko-hollenderskiey w drodze ugody, i przyczyniło się do polepszenia kursu papierów.

Wczoray hr. Pozzo di Borgo, był cały dzień zajęty oddawaniem wizyt pożegnalnych; około południa miał długą konferencyą z lordem Grey.

W wielu okolicach *Willshire* ospa ludzka strasznych narobiła spustoszeń; co przypisują słusznie obstawaniu przy zastarzałym przesądzie, ażeby unikać jey szczepienia.

(*G. P. S.*)

Deklaracya xiężny Berry, wielkie tu sprawiła wrażenie. Dziennik *Kuryer* (wsposobie, który każdego prawego człowieka oburzyć musi,) objawia w tey mierze swoje złośliwe zdanie: »Xiężna Berry podaje się za »osobę zamężną. Bydź to może, atoli po»wszechne jest podeyrzenie, że to wesele »odbyło się tak jak *Didony*. Tak więc koń»czy się farsa, która po trajedyi obłędów na»stąpiła. Wygnana ta rodzina przeszła przez »wszystkie drogi poniżenia, ale ta ostatnia »jest naygorszą.— Że wycierpiała męczeń»stwo; że utraciła tron,—to było nieszczę»ściem; — że wygnaną została,—ta zmienność »losów jey, wzbudziła współubolewanie; — »lecz teraz ściągnęła na siebie to', co we »Francyi nad wszystko jest nnydoległiwsze, »że się wystawiła na pośmiewisko.»

Zdaje się że kompanija Wschodnio indyjska, nietylko że nieotrzyma teraz potwierdzenia, ale owszem zdaje się że ministrowie mają zamiar całkiem nieuznać jey za korporacyą i rozwiązać. Krok ten, zrobiłby wielką zmianę w sprawach wschodnio-indyjskich.

(*G. H.*)

HISZPANIA

Madryt 21 Lutego.

Dwór królewski ma w krótce przedsiewziąść podróż do Andaluzyi i innych prowincyi państwa.

Posada naszego posła w Paryżu, już trzem grandom ofiarowaną była; xięciu San Fernando i hrabiemu Florida Blanca, którzy jey nieprzyjęli; tudzież xięciu Berwik Leria, który został już przecie mianowanym.— Niektórzy utrzymują jednak, iż jeżeli walka pomiędzy ministrami załatwioną zostanie, występujący z ministerium, otrzyma tę posadę, jako wynadgrodzenie. Pan Souza Portugal teraz do poselstwa w Petersburgu przydzielony, przeniesiony będzie w tymże stopniu do Londynu. — Margrabia Llanos, były urzędnik przybocny przy poselstwie w Rzymie i królewski szambelan, umieszczony będzie w ministeryum spraw zagranicznych: miał on się mocno wstawiać za następstwem do tronu xiężniczki Izabelli, córki królewskiey.

Jenerał Morillo zostawił wolność naywiększey części królewskich ochotników opuszczenia służby;—wiela korzystało z tego pozwolenia.

Wskutek dekretu królewskiego, będą w miastach Saragossie, Sevilli, Grenadzie, Santiago, Burgos, Maladze i w Kadyxie, założone szkoły rękodzielnicze; arytmetyka, jeometrya, meahanika, chemija i rysunki, w zastósowaniu do sztuk i rękodzieł, będą głównemi przedmiotami nauk.

WŁOCHY.

Rzym 28 *Lutego.*

Sławny malarz baron Camuccini dostał od króla Francuzów order legii honorowey.

(G. P. S.)

GRECYA.

Korfu 24 *Lutego.*

Doniesienia naynowsze potwierdzają przybycie króla Grecyi do portu w Nauplii. — J. K. Mość wysiadł wraz z rejencyą dnia 6 lutego na ląd, w celu odprawienia uroczystego wjazdu do Nauplii, o którym następujący ogłoszono program. —

We środę dnia 25 stycznia (6 lutego) odprawi J. K. Mość wraz z rejencyą uroczysty wjazd do Nauplii.

Równo ze dniem zapowiedzą 21 wystrzałów z dział, tę uroczystość z zamku warownego Itschkale.

O godzinie 11 tegoż dnia przed południem, udadzą się wszystkie oddziały królewsko-bawarskiego korpusu, i ustawione będą na drodze z Nauplii do Argos, jako w przeznaczonem mieyscu do wylądowania J. K. Mości i rejencyi.

Skoro woyska przybędą i ustawione zostaną, dany będzie znak przez trzy wystrzały działowe.

Na pokładzie królewskiey francuzkiey korwety znaydująca się deputacya, z panów Andrzeja Miaulis, Konstantego Bosaris i Plaputos Caliopulos, udadzą się niezwłocznie na pokład królewsko-angielskiey fregaty *Madagaskar* dla zaproszenia J. K. Mości i rejencyi do wysiadania na ląd.

Statki w przystani przed Nanpliją, stojącey na kotwicach eskadry sprzymierzonych mocarstw, jako też znaydujące się tam okręty greckie, tworzyć będą szpaler aż do mieysca wylądowania.

Król i rejencya, otoczeni przez deputacyą greckiego narodu, wsiądą na przeznaczone do ich przyjęcia szalupy i udadzą się na mieysce lądowania.

Przy odpłynieniu będą dawane salwy przez eskadrę trzech sprzymierzonych mocarstw i greckie okręty.

W chwili wysiadania na ląd króla i rejency, rozpoczną się salwy przez korpus królewsko-bawarski i z zamku Nauplija dawane.

Przy wysiadaniu z szalup przyjmowani będą Król i Rejencya, przez członków tymczasowego rządu Greoyi, ministrów, gubernatora Nauplii i znakomitszych obywateli, nakoniec przez cywilnych i woyskowych, z różnych części Grecyi.

Prezydent tymczasowego rządu, do którego przyłączą się PP. Bozzaris i Caliopulos jako członkowie tegoż, będzie mieć do Króla i Rejencyi mowę w języku greckim i zakończy takową uroczystem złożeniem władzy rządowey dotąd wykonywaney.

Po nastąpioney odpowiedzi, wsiądą Król, Rejencya, adjutanci i orszak, na przygotowane na brzegu konie, i cały orszak postąpi niezwłocznie w następującym porządku: — 1.) Kompanija bawarskich strzelców. 2) Sześć set obywateli z Nauplii pieszo, z których jedni nieść będą chorągwie swoich korporacyi, inni gałązki laurowe i oliwne 3) Znakomitsi obywatele Grecyi, którzy przyjmowali Króla w mieyscu lądowania. 4) Ministrowie 5) Członkowie tymczasowego rządu. 6) Deputacya greckiego narodu. 7) Kompanija król. bawarskich strzelców. 8) Furier nadworny Króla Jmci 9) Oddział służby Królewskiey. 10) Osoby dworskie. 11) Nowo mianowany kommendant miasta, z adjuetantami placu i officerami niewcielonemi do woyska, konno. 12) Officerowie ordynansowi Króla. 13) Adjutanci królewscy. 14) Król otoczony członkami rejencyi. 15) Naczelnie dowodzący korpusem woyska bawarskiego ze swoim sztabem jeneralnym. 16) Rożne oddziały król: korpusu wojska.

Orszak uda się drogą od Argos do Nauplii. Przed rogatkami Nauplii urządzona będzie brama tryumfalna; tu przyjmowani będą Król i Rejencya przez władze mieyscowe (demogerontów)

W samey rogatce kommendant placu woyska sprzymierzonego, wręczy Królowi klucze miasta, które J. K. Mość zwróci temuż, dla zachowania, aż do czasu zupełnego odeyścia woysk sprzymierzonych.

Podczas wjazdu do miasta Nauplii, powitany będzie Król 21 wystrzałami działowemi z parku miasta.

Królewsko bawarski korpus woyska uszykuje się w paradzie. Poczem J. K. Mość i Rejencya udadzą się z całym orszakiem w oznaczonym porządku do kościoła S. Jerzego, pomiędzy ustawionymi szpalerami woysk oboyga. — (Dokończenie ninieyszego programu, i proklamacyą J. K. Mości Ottona do narodu greckiego, umieścimy później.)